

ZAKON O CESTAMA FBiH

Službene novine FBiH 12/10

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se: razvrstavanje javnih cesta, upravljanje cestama i pravni položaj upravitelja, planiranje, gradnja, rekonstrukcija, održavanje, ugovaranje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti odvijanja saobraćaja na cestama, koncesija na javnim cestama, finansiranje javnih cesta, upravni nadzor nad provođenjem Zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) iz oblasti cesta.

Član 2.

Cesta je, prema ovom zakonu, svaka površina na kojoj se odvija saobraćaj.

Ceste se dijele na javne i nerazvrstane.

Javne ceste, zavisno o njihovom društvenom, privrednom i teritorijalnom značaju mogu biti autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te saobraćajnice u naseljima.

Kolovoz ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Član 3.

Javna cesta koju je nadležni organ proglasio za javnu cestu u općoj je upotrebi, u vlasništvu Federacije i od općeg interesa za Federaciju.

Na javnim cestama se ne može sticati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi osim prava određenih ovim Zakonom.

Izuzetno, na javnim cestama mogu se sticati prava služnosti samo za opće potrebe, s tim da korištenje tog prava ne ometa saobraćaj i ne ugrožava sigurnost saobraćaja i stabilnost ceste.

Član 4.

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Izgradnja, korištenje, održavanje, zaštita i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta kao i poslovi nadzora na tim cestama uređuju se gradskim ili općinskim propisom u skladu sa ovim Zakonom.

Član 5.

Javna cesta, prema vrsti saobraćaja, može biti namijenjena za mješoviti saobraćaj ili samo za saobraćaj motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za saobraćaj motornih vozila, ako postoji odgovarajuća alternativna saobraćajnica za druge vrste saobraćaja.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na osnovu stanja i uvjeta saobraćaja na cesti.

Namjena novoizgrađene ceste određuje se na osnovu investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima.

Član 6.

Za upotrebu autocesta, brzih cesta ili pojedinih cestovnih objekata (most, tunel, vijadukt i sl.) na magistralnim cestama Vlada Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Vlada) može donijeti odluku o uvođenju naplate naknade (cestarine).

Član 7.

Javnu cestu čine:

- cestovna građevina (posteljica, donji stroj kolovoza, kolovozna konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obloženi zid, nasip, pothodnik i nathodnik),
- građevine za odvodnju ceste i pročišćavanje vode,
- cestovni pojas sa objiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje tačke poprečnog profila ceste,
- zračni prostor iznad kolovoza u visini od 7 m,
- cestovno zemljište koje čini površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina cestovnog pojasa, te površina zemljišta na kojima su, prema projektu ceste, izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanje usluga vozačima i putnicima, te naplatu putarine predviđene projektom ceste (objekti za održavanje cesta, upravljanje i nadzor saobraćaja, naplata putarine, benzinske pumpe, servisi, autobusna stajališta, parkirališta, odmorišta itd),
- građevine na cestovnom zemljištu, za potrebe održavanja ceste (cestarske kuće, punkтови i stacionari) i pružanje usluga vozačima i putnicima, te naplatu putarine, predviđene projektom ceste,
- stabilni mjerni objekti i uređaji za nadzor vozila,
- priključci na javnu cestu izgrađeni na cestovnom zemljištu,
- saobraćajni znakovi i uređaji za nadzor i sigurno vođenje saobraćaja i oprema ceste (horizontalna i vertikalna saobraćajna signalizacija, svjetlosno-signalni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji saobraćaja, cestovne značke, detektori-brojači saobraćaja, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično),
- mjerne vage i objekti za vaganje i kontrolu saobraćaja,
- građevine i oprema za zaštitu ceste, saobraćaja i okoliša (snjegobrani, vjetrobrani, zaštita od obrušavanja i nanosa materijala, zaštitne i sigurnosne ograde, putokazi i kilometarske oznake, odbojnici, zaštita od buke i drugih štetnih uticaja na okoliš i slično).

II. RAZVRSTAVANJE CESTA

Član 8.

Javne ceste iz člana 2. ovog Zakona razvrstavaju se na:

- AC - autoceste,
- BC – brze ceste,
- MC - magistralne ceste,

- RC - regionalne ceste,
- LC - lokalne ceste.

AC - autoceste

Autocesta je javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za saobraćaj motornih vozila, koja je kao autocesta označena propisanim saobraćajnim znakom, ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije saobraćajne trake i trakom za prinudno zaustavljanje vozila, bez ukrštanja sa poprečnim putovima i željezničkim ili tramvajskim prugama u istom nivou i u čiji saobraćaj se može uključiti, odnosno isključiti samo određenom i posebno izgrađenom priključnom javnom cestom na odgovarajuću kolovoznu traku autoceste.

Autoceste služe povezivanju velikih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili regije; namijenjene su uglavnom daljinskom saobraćaju, te se uključuju u sistem evropskih autocesta. Autoceste ispunjavaju zahtjeve koji se odnose na propisane saobraćajno-tehničke elemente, ili se izgrađuju u fazama; njihov sastavni dio su posebno izgrađeni priključci.

BC – brze ceste

Brza cesta je javna cesta namijenjena za saobraćaj isključivo motornih vozila, ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova i sve raskrsnice u dva ili više nivoa sa poprečnim cestama i drugim saobraćajnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama) koja, po pravilu, nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim saobraćajnim znakom.

Brze ceste su ceste koje svojim saobraćajno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje daljinskog saobraćaja između najvažnijih središta države, entiteta i područja;

povezane su sa autocestama i sistemima autocesta susjednih država;

njihov sastavni dio predstavljaju posebno izgrađeni priključci.

MC - magistralne ceste

Magistralne ceste prvog reda namijenjene su povezivanju većih gradova i značajnih ekonomskih područja države ili entiteta; svojim saobraćajno-tehničkim elementima omogućavaju brzo odvijanje saobraćaja; povezano su sa cestama iste ili više kategorije u zemlji te sa sistemima cesta u susjednim državama; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Magistralne ceste drugog reda namijenjene su za povezivanje regionalnih središta, kao i za povezivanje saobraćaja na ceste jednake ili više kategorije; posebno izgrađene pristupne rampe, ukoliko su predviđene, čine njihov sastavni dio.

RC - regionalne ceste

Regionalne ceste prvog reda namijenjene su za saobraćajno povezivanje ekonomskih područja države ili entiteta, značajnih središta lokalnih zajednica, kao i za saobraćajno povezivanje sa cestama iste ili više kategorije; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Regionalne ceste drugog reda namijenjene su za saobraćajno povezivanje središta lokalnih zajednica u okviru određenog entiteta, za povezivanje turističkih (turističke ceste) i graničnih područja značajnih za državu, te za povezivanje graničnih prijelaza sa cestama iste ili više kategorije kada po propisanim kriterijima kategorizacije ne dostigne višu kategoriju.

LC - lokalne ceste

Lokalne ceste povezuju naselja u općini sa naseljima iz susjednih općina, ili povezuju važnija naselja unutar općine, te povezuju saobraćaj na druge javne ceste iste ili više kategorije.

Javne staze su saobraćajnice namijenjene za povezivanje naselja ili dijelova naselja u okviru općine, a ne ispunjavaju propisane kriterije za lokalne ceste, ili su predviđene samo za određenu vrstu učesnika u saobraćaju (ceste i staze u stambenim zonama, seoske ceste i staze, pješačke staze, biciklističke staze, konjske staze i slično.).

U naseljima u kojima je uveden sistem ulica saobraćajnice se mogu podijeliti na podkategorije:

- glavne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta kroz gradove, a namijenjene su za saobraćajno povezivanje gradskih područja i četvrti u skladu sa propisima o sigurnosti cestovnog saobraćaja. Na ovim cestama, ako to uvjeti odvijanja saobraćaja dozvoljavaju, može se regulirati saobraćajnom signalizacijom i veća brzina kretanja od općeg ograničenja brzine u naselju;
- sabirne gradske ceste ili sabirne lokalne ceste predviđene su za prikupljanje i povezivanje saobraćajnih tokova iz pojedinih područja ili gradskih četvrti, kao i za povezivanje gradskih četvrti i dijelova naselja sa cestama više kategorije;
- lokalne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta više kategorije, predviđene su za pristup zatvorenim prostornim jedinicama (stambeni blokovi ili individualni stambeni objekti, industrijske zone, centri za kupovinu i rekreaciju itd.) u pojedinim urbanim područjima ili četvrtima, kao i u dijelovima naselja.

Član 9.

Mjerila i kriterije za razvrstavanje javnih cesta i odluku o razvrstavanju javnih cesta, osim lokalnih cesta, u skladu sa smjernicama i mjerilima, kriterijima i Odlukom Vijeća ministara BiH utvrđuje Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u saglasnosti sa kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove prometa.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, odluku o razvrstavanju lokalnih cesta i ulica u gradovima donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog općinskog ili gradskog organa za poslove saobraćaja.

Član 10.

Dijelovi javne ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste mijenjaju, odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz stava 1. ovog člana koji će i dalje služiti saobraćaju, kao i priključivanje na novoizgrađenu cestu rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije predmetne ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stava 2. ovog člana za autoceste, brze ceste, magistralne i regionalne ceste donosi nadležno ministarstvo, a za lokalne ceste nadležni gradski, odnosno općinski organ.

Član 11.

Javne ceste moraju biti građene, rekonstruisane i održavane tako da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta koji se pridržavaju saobraćajnih propisa i saobraćajne signalizacije na cestama.

III. UPRAVLJANJE JAVNIM CESTAMA

Član 12.

Ovim Zakonom Federacija osniva Javno preduzeće Autoceste Federacije BiH d.o.o. (u daljnjem tekstu: Autoceste FBiH).

Autoceste FBiH imaju sjedište u Mostaru.

Odluku o usklađivanju naziva, organizacije poslova i zadataka, način upravljanja i rukovođenja i način transformisanja Javnog preduzeća Direkcija cesta Federacije BiH Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Direkcija cesta FBiH) u Javno preduzeće Ceste Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Ceste FBiH) donosi Vlada.

Ceste FBiH imaju sjedište u Sarajevu.

Unutrašnje ustrojstvo i organizacija Autocesta FBiH i Cesta FBiH uredit će se Statutom na koji Vlada daje saglasnost.

Kantonalne ustanove za ceste osnivaju se odgovarajućim propisom kantona.

Član 13.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta vrše Autoceste FBiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta vrše Ceste FBiH.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrše javne kantonalne ustanove za ceste.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta i gradskih ulica vrše nadležni općinski ili gradski organi.

Član 14.

Nadzorni odbori upravljača cesta mogu imati najviše po sedam članova a imenuju se u skladu sa važećim propisima od predstavnika Ministarstva, Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i stručnih lica iz oblasti cesta i u skladu sa Ustavom obezbjediti zastupljenost konstitutivnih naroda za preduzeća od federalnog značaja, odnosno predstavnika nadležnih kantonalnih institucija za kantonalne ustanove za ceste.

Član 15.

Prava i dužnosti Federacije kao osnivača Cesta FBiH i Autocesta FBiH vrši Vlada.

Vlada kao osnivač odlukom može svoje nadležnosti prenijeti na Ministarstvo.

U obavljanju poslova osnivača Vlada između ostalog ima sljedeće nadležnosti u odnosu na Ceste FBiH i Autoceste FBiH:

daje saglasnost na plan poslovanja, odnosno revidirani plan poslovanja ;

daje saglasnost na statut;

usvaja godišnji izvještaj koji uključuje finansijski izvještaj i izvještaj revizora, nadzornog odbora i Odbora za reviziju;

odlučuje o promjeni oblika organiziranja i statusnim promjenama;

odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala;

imenuje i razrješava nadzorni odbor;

daje upute i smjernice Nadzornim odborima javnih preduzeća;

imenuje i razrješava Odbor za reviziju, na prijedlog nadzornog odbora;

daje saglasnost na imenovanje članova uprave;

utvrđuje politiku, strategiju i akcioni plan razvoja cestovne infrastrukture;

odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i drugim propisima;

u vanrednim okolnostima daje obavezne instrukcije organima javnih preduzeća.

Član 16.

Djelatnost Autocesta FBiH su poslovi i zadaci na autocestama i brzim cestama u Federaciji i to:

priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, izgradnja, obnova cesta i objekata na cestama kao i izvještaji o realizaciji tih planova i programa;

obavljanje poslova održavanja i zaštite;

investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;

predlaganje finansijskih planova i poboljšanje načina prikupljanja sredstava namjenjenih za ceste;

vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;

ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;

priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti saobraćaja na cestama kojim upravlja;

priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;

organizacija sistema naplate putarine;

prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja;

prouzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;

organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;

ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta FBiH.

Član 17.

Djelatnost Cesta FBiH na magistralnim cestama u Federaciji su poslovi i zadaci i to:

priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, rekonstrukcija, obnova, izgradnja i održavanje cesta i objekata na cestama, kao i izvještaji o realizaciji tih planova i programa;

investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;

obavljanje poslova održavanja i zaštite cesta;

predlaganje finansijskih planova i izvještaja te poboljšanje načina prikupljanja sredstava za finansiranje cesta;

ustupanje radova izgradnje, rekonstrukcije, obnove i održavanje cesta;

priprema podloga za dodjelu koncesija;

priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti saobraćaja na cestama kojim upravlja;

vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;

priprema potrebne dokumentacije za osiguranje i implementaciju donacija i kreditnih sredstava u skladu sa propisima i drugim aktima;

poslovi iz imovinsko-pravne oblasti koji se odnose na zaštitu, rekonstrukciju i izgradnju cesta;

prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja;

poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoliša;

ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Cesta FBiH.

Član 18.

Izuzetno, Ceste FBiH, uz saglasnost osnivača, mogu ugovorom prenijeti pojedine poslove zaštite magistralnih cesta ili druge operativne poslove javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste, odnosno drugoj organizaciji osposobljenoj za obavljanje tih poslova.

Član 19.

Nadležne javne kantonalne ustanove za ceste, općinski ili gradski organi obavljaju, u skladu sa odredbama člana 13. stav 3. ovog Zakona, sljedeće poslove u vezi sa regionalnim i lokalnim cestama, svako u okviru svoje nadležnosti i to:

poslove održavanja i zaštite cesta;

pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja cesta i izvještaje;

pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvještaje o realizaciji tih planova i programa;

pripremaju plan obnove;

obavljaju investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;

obavljaju investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije;

pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti saobraćaja;

obavljaju poslove zaštite cesta;

predlažu finansijske planove i finansijske izvještaje o realizaciji tih planova i programa i osiguravaju sredstava za potrebe cesta;

vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;

prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja;

poduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoliša.

Član 20.

U slučaju saobraćajne nezgode korisniku javne ceste koji se pridržava saobraćajnih i tehničkih propisa utvrđenih Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 6/06) ili drugom zakonskom regulativom vezanom uz sigurnost saobraćaja na cestama i to: postavljena saobraćajna signalizacija na cesti, tehnička ispravnost vozila, kvalifikovanost i sposobnost vozača, prilagođenost brzine stanju na cesti i vremenskim prilikama, poštujući princip da zaustavni put odgovara putu preglednosti - upravitelj ceste dužan je nadoknaditi štetu, ako je šteta nastala zbog nedostataka na cesti.

Za ostvarivanje prava iz stava 1. ovog člana nedostatak na cesti u postupku dokazivanja štete mora utvrditi komisija sačinjena od predstavnika upravitelja ceste, nadležnog MUP-a i preduzeća koje je ugovorilo održavanje ceste.

Ista komisija će utvrditi da li je otklanjanje tog nedostatka upravitelj predvidio Planom i programom održavanja cesta i ugovorio ili izvođaču radova naložio da ukloni te nedostatke, u skladu sa Pravilnikom o održavanju cesta (član 47. ovog Zakona) i dinamičkim planom. Ukoliko je upravitelj planirao i ugovorio ili naložio otklanjanje utvrđenog nedostatka, nadoknadu štete iz stava 1. ovog člana upravitelj može tražiti od preduzeće sa kojim je ugovorio održavanje ceste, sanaciju ili rekonstrukciju, ako je šteta nastala zbog propuštanja blagovremenog i kvalitetnog izvršenja ugovorenih radova.

Korisnik ceste, odnosno organ sigurnosti saobraćaja koji je utvrdio nedostatak na cesti, koji je uzrokovao ili bi mogao uzrokovati štetu korisnicima ceste dužan je bez odlaganja o opasnosti na cesti na najbrži mogući način obavijestiti upravitelja ili dežurnu službu preduzeća koje održava ceste.

IV. PLANIRANJE, GRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ODRŽAVANJE, UGOVARANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

Član 21.

Javne ceste se planiraju, projektuju, grade, rekonstruišu i održavaju na način:

da se rješenja usklade sa najnovijim stručnim saznanjima iz područja projektovanja i gradnje, te sa ekonomskim principima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje,

da njima bude zajamčeno sigurno saobraćanje svih učesnika u saobraćaju, kao i usklađenost javnih cesta sa drugim zahvatima u prostoru i okolišem kroz koji se protežu,

i pod uvjetima koji su određeni ovim Zakonom i propisima za njegovo provođenje; propisima o projektovanju, zakonima o gradnji i propisima za njegovo provođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoliša; propisima o uređivanju prostora, te propisima o sigurnosti saobraćaja na cestama.

1. Planiranje

Član 22.

Strategija razvoja i održavanja javnih cesta određuje ciljeve i osnovne zadatke pri razvoju i održavanju javnih cesta na period od 10 godina.

Strategiju razvoja autocesta, brzih i magistralnih cesta donosi Parlament Federacije BiH (u daljnjem tekstu: Parlament) u skladu sa Strategijom saobraćajnog razvoja Bosne i Hercegovine na prijedlog Vlade.

Strategiju razvoja regionalnih cesta donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.

Strategiju razvoja lokalnih cesta i ulica u gradovima i naseljima donosi općinsko, odnosno gradsko vijeće.

Strategija sadrži:

analizu stanja javnih cesta i potrebu razvoja javnih cesta,

osnovna mjerila za građenje javnih cesta, te prijedlog kriterija i prioriteta građenja,

potrebe održavanja postojećih javnih cesta, principa održavanja javnih cesta, te prijedlog kriterija održavanja javnih cesta,

ključne principe i elemente strategije,

kriterije za realizaciju strategije,

akcioni plan za realizaciju strategije.

Član 23.

Ministarstvo je nadležno za osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih cesta putem realizacije strategije.

Prednost u gradnji i održavanju javnih cesta utvrđena Strategijom iz člana 22. ovog Zakona mora biti zasnovana na prostornim, saobraćajnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama sa ekonomsko opravdanim saobraćajno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti saobraćaja.

Član 24.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta donosi Vlada u skladu sa Strategijom iz člana 22. ovog Zakona na period od četiri godine za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, uz saglasnost Parlamenta, za regionalne ceste vlada kantona uz saglasnost skupštine kantona, a za lokalne ceste i ulice u gradovima općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, uz saglasnost općinskog, odnosno gradskog vijeća.

Izveštaj o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvoja cestovne infrastrukture utvrđenih Strategijom i o realizaciji Programa iz stava 1. ovog člana za autoceste, brze i magistralne ceste, Vlada jedanput godišnje podnosi Parlamentu, za regionalne ceste vlada kantona izveštaj podnosi kantonalnoj skupštini, a za lokalne ceste nadležni organ izveštaj podnosi gradskom ili općinskom vijeću.

Član 25.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta do kraja tekuće godine za narednu godinu donose nadležni organi:

- za autoceste i brze ceste Autoceste FBiH,
- za magistralne ceste Ceste FBiH ,
- za regionalne ceste nadležna kantonalna ustanova za ceste,
- za lokalne ceste i gradske ulice nadležni općinski načelnik, odnosno gradonačelnik.

Saglasnost na godišnje planove i programe iz alineje 1. i 2. daje Vlada, za planove i programe iz alineje 3. kantonalna vlada, a za planove i programe iz alineje 4. nadležno gradsko ili općinsko vijeće.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

Član 26.

Pod izgradnjom cesta, u smislu ovog Zakona, smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovog Zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena osnovna karakteristika sa ciljem povećanja kapaciteta ceste i nivoa usluga.

Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost učesnika u saobraćaju i održavanje projektovanog stanja cesta.

Član 27.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH,“ br: 2/06,72/07 i 32/08) sadrži:

projekt vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekt putne opreme i plan osvjjetljenja,

projekt priključivanja i ukrštanja cesta i priključivanje postojećih objekata na javnoj cesti,

projekt priključivanja mjesta izvan kolovoza: za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti (pункtovi i stacionari), parkirališta, autobusnih stajališta, benzinskih pumpi, autoservisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,

druge uvjete utvrđene Zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Član 28.

Poslovi građenja i rekonstruisanja javnih cesta u smislu ovog Zakona obuhvaćaju:

građevinsko i drugo projektovanje sa istražnim radovima,

projektovanje opreme, pratećih objekata, saobraćajne signalizacije i drugo projektovanje,

stručnu ocjenu studija i projekata sa sistematskim i nezavisnim ocjenjivanjem parametara sigurnosti,

otkup zemljišta i objekata,

premeštanje komunalne i druge infrastrukture,

pribavljanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje nadležnog organa,

ustupanje radova građenja,

organizaciju stručnog nadzora i kontrole ugrađenih materijala i izvedenih radova,

organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje.

Član 29.

Federalni ministar prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: ministar), uz saglasnost federalnog ministra prostornog uređenja i federalnog ministra zaštite okoliša, donosi pravilnik kojim se propisuju vrste i sadržaj projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta.

Član 30.

Prethodnu saglasnost za izgradnju autocesta, brzih cesta i magistralnih cesta, čija izgradnja nije predviđena planom i programom upravljača, daje Ministarstvo, a za regionalne ceste nadležno kantonalno ministarstvo.

Član 31.

Ako postojeću cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi prema građevinskim standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kojemu se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove izmještanja ceste iz stava 1. ovog člana snosi investitor objekta radi kojeg se vrši premještanje.

Član 32.

Nadležni općinski, odnosno gradski organi mogu tražiti da se magistralna ili regionalna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruiše sa elementima koji utiču na povećanje troškova gradnje u odnosu na cestu izvan naselja kao što su veća širina kolovoza, gradnja trotoara, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškova gradnje ili rekonstrukcije cesta prouzrokovanih zahtjevom iz stava 1. ovog člana snosi podnosilac zahtjeva u visini sredstava u skladu sa ugovorom o sufinansiranju.

Učestvovanje u finansiranju radova iz stava 1. ovog člana, kao i drugi odnosi sa upraviteljem ceste u vezi sa gradnjom i rekonstrukcijom, reguliraju se ugovorom sa nadležnim općinskim, odnosno gradskim organom.

Član 33.

U slučaju rekonstrukcije cesta i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta koji iziskuju premještanje postojećih instalacija u cestovnom pojasu, vlasnici instalacija na cesti dužni su o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju saglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i onoga ko upravlja cestom nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji cesta i vršenja radova investicijskog održavanja javnih cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti vlasnika instalacija o početku radova na rekonstrukciji cesta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju, ali nije dužan pribavljati saglasnosti vlasnika instalacija koje su u cestovnom pojasu.

U slučaju da vlasnik instalacija u trupu ceste i u cestovnom pojasu ne izmjesti svoje instalacije iz stava 1. ovog člana i ne prilagodi ih nastalim promjenama do početka radova na rekonstrukciji ceste, investitor radova na rekonstrukciji ceste radove premještanja, odnosno prilagođavanja izvršit će na teret vlasnika instalacija.

Član 34.

Križanje ili priključivanje lokalnih i nerazvrstanih cesta sa magistralnim ili regionalnim cestama vrši se usmjeravanjem dviju ili više tih cesta na isto mjesto ukrštanja ili priključivanja, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruisana cesta ukršta ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolovoz, postojeće ceste moraju se izvesti sa savremenim kolovoznim zastorom u dužini od najmanje dvadeset metara računajući od mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta ukrštanja ili priključivanja iz stava 1. ovog člana, odnosno izvođenja savremenog kolovoznog zastora iz stava 2. ovog člana snosi investitor ceste koji je prouzrokovao te troškove.

Član 35.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje ceste.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovog člana pripadaju cesti ili željeznici zavisno od toga je li na njima cesta ili željeznička pruga.

Član 36.

Križanje cesta sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dviju ili više cesta na određeno zajedničko mjesto križanja.

Na mjestu križanja cesta sa željezničkom prugom moraju se poduzeti mjere osiguranja propisane Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06) i Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa („Službeni list BiH“, broj: 33/95).

Član 37.

Sredstva za izgradnju zaobilaznice u zoni naseljenih mjesta osiguravaju Federacija, kanton, grad ili općina u visini i proporciji utvrđenoj ugovorom, a na osnovu značaja javne ceste, shodno utvrđenoj Strategiji i usvojenim planovima izgradnje i rekonstrukcije javnih cesta.

Član 38.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, na postupak eksproprijacije nekretnina zbog građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta primjenjuje se Zakon o eksproprijaciji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/07).

Kad se eksproprijacija provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste ili magistralne ceste u ime i za račun Federacije, prijedlog za eksproprijaciju nekretnine podnosi pravno lice koje je prema odredbama ovog Zakona ovlašteno upravljati autocestama, brzim cestama, odnosno magistralnim cestama.

Kad se eksproprijacija provodi radi građenja, rekonstrukcije i održavanja regionalne ili lokalne ceste, prijedlog za eksproprijaciju nekretnine podnosi pravno lice koje je prema odredbama ovog Zakona ovlašteno upravljati kantonalnim ili lokalnim cestama.

Član 39.

Izuzetno, Vlada za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, vlada kantona za regionalne ceste, općinski načelnik ili gradonačelnik za lokalne ceste i ulice u gradovima može na zahtjev korisnika eksproprijacije iz člana 38. ovog Zakona, koji je iznio valjane razloge za potrebu hitnog stupanja u posjed nekretnine, riješiti da mu se ta nekretnina preda u posjed prije pravomoćnosti rješenja o eksproprijaciji, odnosno prije isplate naknade za ekspropriranu nekretninu, ako utvrdi da je to neophodno zbog hitnosti slučaja ili da bi se otklonila znatnija šteta.

Član 40.

Kada se radi građenja, rekonstrukcije ili održavanja autoceste, brze ceste, magistralne, regionalne ili lokalne ceste ekspropirira nekretnina u državnom vlasništvu ne plaća se naknada za ekspropirane nekretnine.

3. Održavanje cesta

Član 41.

Održavanje cesta, u smislu ovog Zakona, obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran saobraćaj i očuvanje projektovanog stanja ceste.

Radovi održavanja cesta mogu biti:

- radovi redovnog održavanja cesta,
- radovi vanrednog održavanja cesta.

Radovi redovnog održavanja cesta su:

popravka kolovoza, trupa ceste, potpornih i obloženih zidova,

uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolovoza i objekata za odvodnju,

održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeka,

održavanje objekata na cestama, održavanje objekata, opreme i instalacija sistema naplate putarine i inteligentnog saobraćajnog sistema za upravljanje i vođenje saobraćaja,

izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosno-sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne saobraćajne signalizacije i opreme ceste,

košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,

održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,

čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolnika s ciljem sprečavanja poledice,

manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolovoza,

manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,

manji zahvati na ugrađivanju ivičnjaka i izradi pješačkih staza,

manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,

vođenje podataka o javnim cestama,

obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran saobraćaj na cestama.

Radovi vanrednog održavanja javnih cesta su obimniji radovi :

obnavljanja, zamjene i ojačanja dotrajalih kolovoza,

ojačanja i zamjene propusta i mostova dužine do deset metara, obnove potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,

ugrađivanja ivičnjaka i izrada pješačkih staza,

saniranja klizišta i odrona.

Radovi vanrednog održavanja su radovi koji se izvode u cestovnom pojasu, mogu se izvoditi samo na osnovu tehničke dokumentacije, bez pribavljanja saglasnosti i druge dokumentacije prema Zakonu o prostornom uređenju.

Član 42.

Poslovi održavanja javnih cesta u smislu ovog Zakona su i:

planiranje održavanja i mjere zaštite javnih cesta i saobraćaja na njima,

ustupanje radova redovnog i vanrednog održavanja javnih cesta,

stručni nadzor i kontrola kvaliteta ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih cesta,

osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari i predmeta sa javne ceste,

ophodnja (obilazjenje, izviđanje, patrola) cesta.

Član 43.

Radovi na održavanju javne ceste trebaju se izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja saobraćaj.

U slučaju potrebe obustavljanja saobraćaj zbog izvođenja radova, upravitelj ceste će po zahtjevu izvođača radova, najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave saobraćaja, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva, putem sredstava javnog informiranja obavijestiti učesnike u saobraćaju o obustavi saobraćaja, o preusmjeravanju saobraćaja za vrijeme obustave, te naložiti izvođaču radova da postavi dopunsku saobraćajnu signalizaciju i poduzme ostale radnje za sigurno odvijanje saobraćaja. Ukoliko se radovi izvode na dionici ceste gdje nije moguće izmjestiti saobraćaj, upravitelj ceste može zahtijevati da se radovi izvode noću.

Član 44.

Upravitelj ceste dužan je osigurati održavanje kolovoza dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad i na graničnim prijelazima, odnosno učestvovati u finansiranju održavanja i to u obimu koji proističe iz dužine dijela javne ceste u naselju i širini te ceste van naselja, odnosno prije graničnog prijelaza.

U naselju ili gradu gdje je organizirana posebna služba za održavanje ulica, ta služba može vršiti i održavanje kolovoza dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a u tom slučaju upravitelj učestvuje u finansiranju održavanja u skladu sa odredbom prethodnog stava.

Pravac, dužinu i širinu dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu, kao i način i uvjete održavanja kolnika kao i poslove zaštite i sigurnosti tih cesta, utvrđuju ugovorom upravitelj ceste i nadležna općina ili grad, odnosno Državna granična služba. Tim ugovorom

moraju se regulirati obaveze za dvosmjerno odvijanje saobraćaja na javnoj cesti kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu.

Upravitelj ceste i nadležna općina ili grad, odnosno Državna granična služba ugovor iz prethodnog stava dužni su zaključiti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 45.

Ako do sporazuma iz prethodnog člana ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražna komisija u sastavu od tri člana koju čine: predstavnik nadležnog ministarstva, upravitelja ceste i općine ili grada, odnosno Državne granične službe.

Ukoliko komisija iz stava 1. ovog člana ne postigne sporazum i ne donese konačnu odluku, nadležni ministar donijet će odluku u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 46.

Željezničko-cestovni prijelaz na dva nivoa u cjelini održava se kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo cesta i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

Član 47.

Popis poslova redovnog i vanrednog održavanja, rokove za izvođenje tih radova, pravila i tehničke uvjete za radove, podatke o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja cestarske službe regulišu se Pravilnikom o održavanju javnih cesta koji donosi ministar.

4.Ustupanje radova

Član 48.

Upravitelji cesta direktno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Izuzetno, subjekti iz prethodnog stava mogu izvoditi navedene radove, ako imaju potrebne kapacitete i ukoliko je to u funkciji racionalnosti, boljeg funkcioniranja sistema i ako je tehnološki i ekonomski opravdano.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta upravitelji cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH,“ br: 49/04).

Član 49.

Predtakmičenje izvođača kao i postupak ustupanja radova redovnog održavanja cesta provodi se svake četiri godine po postupku i na način utvrđen Zakonom o javnim nabavkama.

Član 50.

Izvođenje radova na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registriran, specijaliziran i opremljen za te poslove i koji raspolaže osposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova.

Osim uvjeta iz stava 1. ovog člana izvođač kome se mogu ustupiti poslovi redovnog održavanja cesta mora biti licenciran za tu vrstu poslova u skladu sa Pravilnikom o licenciranju koji donosi ministar.

Član 51.

Upravitelj cestom, korisnik koncesije i izvođač radova redovnog održavanja javne ceste dužni su i ovlašteni prilikom štrajka svojih radnika osigurati obavljanje redovnog održavanja javne ceste i to:

nadzor nad prohodnosti i osposobljenosti javne ceste za siguran saobraćaj pregledima javne ceste,

osigurati opasne dijelove na javnoj cesti, ako utvrđene nedostatke koji ugrožavaju saobraćaj na njoj ophodar ne može odmah otkloniti,

provođenje mjera za osiguranje javne ceste čiji bi izostanak mogao prouzrokovati oštećenje javne ceste,

otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnoj cesti,

otklanjanje oštećenja javne ceste koja bi mogla uzrokovati prekid saobraćaja ili opasnost za učesnike u saobraćaju,

prohodnost javne ceste u zimskom periodu najmanje u obimu koji omogućuje odvijanje saobraćaja uz upotrebu zimske opreme,

osiguranje tekućih podataka o stanju i prohodnosti javne ceste.

V. ZAŠTITA CESTA I UVJETI ODVIJANJA SAOBRAĆAJA NA CESTAMA

Član 52.

Pod zaštitom javnih cesta u smislu ovog Zakona podrazumijeva se:

zaštita cesta od prekomjernog opterećenja,

zaštita cesta od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja,

zaštita od gradnje objekata u cestovnom pojasu cesta,

reguliranje gradnje prilaznih cesta, autobusnih stajališta, parkinga i benzinskih pumpi,

osiguranje preglednosti na raskrsnicama i u krivinama,

zaštita od nekontrolisanog izlaska većeg broja ljudi, djece, te stoke i divljači na cestu,

sprečavanje vršenja radnji na cesti i u cestovnom pojasu kojima bi se mogla oštetiti cesta, odnosno ugrožavati saobraćaj ili povećati troškovi održavanja ceste,

reguliranje odnosa sa susjedima uz cestu,

reguliranje postavljanja kablova, vodova i instalacija u trupu ceste u cestovnom i zaštitnom pojasu,

sprečavanje deponovanja materijala na cesti i uz cestu,

uklanjanje zaustavljenih, pokvarenih, napuštenih i oštećenih vozila sa ceste i iz cestovnog pojasa,

reguliranje ograničenja i zabrana saobraćaja,

reguliranje postavljanja i dopune saobraćajne i turističke signalizacije,

reguliranje postavljanja reklamnih znakova,

evidencija cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama,

ovlašćenja upravitelja cesta u vezi sa zaštitom cesta,

obaveza ugovaranja održavanja i zaštite cesta,

kontrola gradnje ograda i vršenja drugih radova u cestovnom pojasu i poduzimanje mjera u cilju sprečavanja vršenja bespravnih radova u cestovnom pojasu.

Član 53.

Motorna i priključna vozila koja obavljaju saobraćaj na cestama, osim vozila sa gusjenicama moraju imati kotače sa pumpanim gumama.

Motorna vozila sa gusjenicama mogu obavljati saobraćaj na cestama sa savremenim kolovoznim zastorom samo ako su gusjenice opremljene oblogama sa ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava, motorna vozila sa gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine mogu obavljati saobraćaj na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obavezu naknade štete koja je time prouzrokovana.

Naknadu štete iz stava 3. ovog člana utvrđuje komisija imenovana odlukom osnivača koju čine predstavnici nadležnog ministarstva i Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine.

Član 54.

Vozila na javnoj cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno sa teretom prelaze dozvoljenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim cestama smatra se vanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stava 2. ovog člana može se vršiti samo uz odobrenje za vanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i saobraćaja na njoj to dopušta.

Odobrenje za vanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može vršiti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se vanredni prijevoz može vršiti utvrđuje se u odobrenju za vanredni prijevoz.

Odobrenje za vanredni prijevoz na autocesti i brzjoj cesti izdaju Autoceste FBiH, Ceste FBiH za magistralne ceste, kantonalna ustanova za ceste za regionalne ceste, a nadležni općinski odnosno gradski organ za lokalne ceste.

Pravna i fizička lica kod kojih se vrši utovar na vozila dužni su se pridržavati dozvoljenih maksimalnih ograničenja prilikom utovara tereta na vozila u pogledu propisanih uvjeta za pojedine vrste vozila koji se odnose na dimenzije, ukupnu masu i osovinsko opterećenje.

Način i uvjete vršenja vanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, nadziranje osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila na javnim cestama regulira se Pravilnikom za vršenje vanrednog prijevoza koji donosi ministar, uz saglasnost Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 55.

Troškove vanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za vanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za vanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata, izgradnja devijacija, proširenja kao i izrada elaborata o mogućnosti prolaska vanrednog prijevoza i pratnja), trošak pregleda vanrednog prijevoza i naknada za vanredni prijevoz snosi podnosilac zahtjeva.

Član 56.

Kontrolu osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama vrši upravitelj ceste, uz prisustvo predstavnika organa unutrašnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stava 1. ovog člana utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštenu masu i dimenzije vozila, a prijevoz se vrši bez odobrenja za vanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije vanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za vanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz saobraćaja o čemu će se sačiniti zapisnik koji se dostavlja nadležnoj inspekciji radi pokretanja prekršajnog naloga.

Iz saobraćaja se isključuje i vozilo čiji vozač odbije da izvrši kontrolu ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila na zahtjev ovlaštenog lica.

Privremeno isključivanje vozila iz saobraćaja mogu vršiti inspektori javnih cesta ili ovlašteni radnici Ministarstva unutrašnjih poslova, uz prisustvo predstavnika upravitelja ceste. Isključivanje iz saobraćaja vrši se skidanjem registarskih tablica sa vozila kojim je vršen vanredni prijevoz bez dozvole ili suprotno uvjetima iz dozvole i oduzimanjem saobraćajne dozvole na zapisnik sačinjen na licu mjesta.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što upravitelju ceste plati naknadu, te kada dobije odobrenje za vanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje sa propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz saobraćaja, prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja iz saobraćaja.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na područje Bosne i Hercegovine vrši se u postupku carinskog nadzora na graničnom prijelazu.

Član 57.

Pravna ili fizička lica zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javne ceste dužna su platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste.

Pravilnik za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javne ceste donosi ministar.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu upotrebu javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određenog pravnog ili fizičkog lica i opterećenju javne ceste.

Član 58.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se s ciljem zaštite javne ceste i sigurnosti saobraćaja na njoj od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

U postupku izdavanja odobrenje za građenje ili urbanističke saglasnosti za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste organ nadležan za

prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu saglasnost, odnosno odobrenje od upravitelja ceste.

Zaštitni pojas u smislu stava 1. ovog člana mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoceste 40 m,
- brze ceste 30 m,
- magistralne ceste 20 m,
- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

Član 59.

Mjesta ukrštanja sa željezničkom prugom, benzinske stanice, autobusne stanice i parkirališta za potrebe javne ceste, odmorišta i prateći objekti mogu se graditi u zaštitnom i cestovnom pojasu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno saglasnosti upravitelja ceste.

Član 60.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, osim autocesta i brzih cesta, u smislu ovog Zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina sa kojih se vozila direktno uključuju u saobraćaj ili isključuju iz saobraćaja.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovog Zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja cesta.

Troškove izgradnje priključka i prilaza na javnu cestu u skladu sa odobrenim projektom priključka snosi investitor priključka.

Član 61.

Odobrenje za gradnju priključka i prilaza investitoru se može izdati samo ukoliko su ispunjeni uvjeti za gradnju priključka i prilaza propisani ovim Zakonom i Pravilnikom o uvjetima za projektovanje i gradnju priključaka i prilaza.

Upravitelj ceste nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na javnu cestu za objekte izgrađene na osnovu građevinske dozvole za koju nije tražena saglasnost upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektovanje i gradnju priključaka i prilaza iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

Ako već izgrađeni priključak na javnu cestu ne zadovoljava uvjete sigurnog priključivanja, upravitelj ceste je ovlašten zahtijevati njegovo prilagođavanje promijenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni nasljednik.

Za korištenje cestovnog zemljišta investitor je dužan plaćati naknadu.

Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta donosi ministar.

Član 62.

Ako se priključak na javnu cestu izgradi bez odobrenja upravitelja ceste ili suprotno uvjetima iz odobrenja, upravitelj ceste podnijet će prijavu nadležnom inspekcijском organu.

Član 63.

Na već izgrađenim javnim cestama izuzev autocesta i brzih cesta može se dozvoliti izgradnja novih autobuskih stanica, uz odobrenje upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektovanje i uređenje autobuskih stanica donosi ministar.

Član 64.

Uvjete za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog pojasa javne ceste utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem odobrenja, a uvjete uređenja prostora i izgradnje objekata i instalacija u zaštitnom cestovnom pojasu utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem saglasnosti.

Uvjetima iz stava 1. ovog člana za objekte, odnosno instalacije koje se nalaze na javnoj cesti, odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste, utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova, kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Član 65.

U blizini raskršća dviju javnih cesta u nivou ili križanja javne ceste sa željezničkom prugom u nivou, ili na unutrašnjim stranama cestovnog zavoja ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde, reklamni znakovi ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na javnoj cesti, odnosno željezničkoj pruzi (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste, odnosno željezničke pruge.

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su, na zahtjev upravitelja ceste odnosno korisnika koncesije, ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde, reklamne znakove i druge predmete radi osiguranja preglednosti na javnoj cesti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi u skladu sa odredbom stava 2. ovog člana, upravitelj ceste putem izvođača radova koji održava cestu osigurat će izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Održavanje prijelaza u nivou ceste sa željezničkom prugom Sporazumom regulišu upravitelj ceste i upravitelj pruge. Ako ne dođe do sporazuma konačnu odluku o održavanju prijelaza donosi arbitražna komisija sastavljena od predstavnika nadležnog ministarstva, upravitelja ceste i upravitelja pruge.

Član 66.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se skupljaju građani kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjake, ti objekti, odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stava prouzrokovana gradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanjem zaštitne ograde prouzrokovao korisnik objekta ili zemljišta iz stava 1. ovog člana, nadležna inspekcija ceste donosi rješenje kojim utvrđuje obavezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stava, nadležni inspektor za ceste izdat će nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Član 67.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i cestovnom pojasu, ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja, odnosno ugrožavati ili ometati saobraćaj na njoj, a naročito:

iznositi blato na cestu ili bilo čime prljati cestu,

na cestu i u odvodna tijela ceste dovoditi vodu i druge tekućine i ometati njihovo otjecanje sa ceste i iz odvodnih tijela ceste,

istresati u cestovne jarke materijal ili tekućine,

napajati i pasti životinje u cestovnim jarcima i na cestovnom pojasu, puštati ih da prelaze ili ih zadržavati na cestovnom pojasu,

u zaštitnom pojasu izgrađivati pojilišta za životinje,

po cesti vući grede, balvane i druge predmete čime bi se cesta mogla oštetiti,

prosipati po cesti maziva ili druge masne tvari,

bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetiti cestu ili ugroziti sigurnost saobraćaja,

spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka,

ostavljati na cesti i u cestovnom pojasu pokvarena, oštećena ili trajno napuštena vozila,

posipati ili bacati materijal ili predmete na cestu i u odvodna tijela ceste ili ga deponovati uz cestu,

vršiti bilo koje druge radove na kosinama nasipa, zasjeka i usjeka,

iscrtavati i brisati horizontalne i vertikalne signalizacije te premještati, otuđivati i izmjeniti vertikalnu signalizaciju i cestovnu opremu,

sjeći šume u zaštitnom pojasu ceste ukoliko ona narušava stabilnost kosina,

postavljati reklamne znakove uz cestu suprotno odredbama člana 78. ovog Zakona.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu, povećati troškove održavanja ili ugroziti sigurnost saobraćaja na njoj, nadležna inspekcija cesta i upravitelj ceste dužni su poduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnost saobraćaja na njoj.

U slučaju iz stava 2. ovog člana inspektor cesta kao i upravitelj ceste ovlašteni su obustaviti radove ili radnje iz stava 2. ovog člana i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otklone nedostatke u ostavljenom roku, upravitelj ceste otklanjanje nedostataka naložit će organizaciji koja održava cestu o trošku investitora ili izvođača radova koji nije otklonio nedostatke ili podnijeti prijavu nadležnoj inspekciji.

Član 68.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama, osim autocesta i brzih cesta, mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova i uz saglasnost ministra na magistralnim cestama, odnosno nadležnog kantonalnog ministra na regionalnim i lokalnim cestama.

Član 69.

Komšije pored javne ceste moraju dopustiti jednostavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište, ako im se time ne nanosi šteta.

Komšije pored javne ceste moraju, u skladu sa Zakonom i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i saobraćaja na njoj od leda, snijega, buke, štetnih svjetlosnih uticaja i slično, ako ih nije moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio ceste.

Član 70.

Izuzetno od odredbi člana 68., može se dati odobrenje za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo velike troškove kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova (na objektima i uzdužno), rušenje i uklanjanje drveća koje ugrožava sigurnost saobraćaja na cesti ili bi moglo dovesti do ugrožavanja sigurnosti saobraćaja na cesti.

Odobrenje iz prethodnog stava izdaje upravitelj cesta.

U odobrenju se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana nije potrebno ako dođe do oštećenja uređaja i instalacija, ugrađenih u javnu cestu ili ako dođe do pada drveća na cestu i ako je zbog toga neposredno ugrožena sigurnost saobraćaja, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća privredna šteta.

Vlasnik ili korisnik uređaja instalacija postavljenih u javnu cestu i uz cestovni pojas kao i vlasnik drveća na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati neposredna opasnost za javnu cestu i učesnike u saobraćaju i okolišu, dužan je o tome obavijestiti upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, Ministarstvo i Ministarstvo unutrašnjih poslova za magistralne ceste, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo saobraćaja i kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova za regionalne i lokalne ceste i ulice u naseljima i gradovima.

Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija ili drveća iz stava 5. ovog člana mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovođenja javne ceste i prometa u prvobitno stanje i o tome obavijestiti nadležne organe i organizacije kao i u stavu 5. ovog člana.

Član 71.

Građevinski materijali i drugi predmeti ne mogu se deponovati pored cesta na udaljenosti manjoj od pet metara računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti, ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrožavala sigurnost saobraćaja.

Materijal namijenjen za radove na cesti može se deponovati na cesti, s tim da cijela širina kolovoza mora ostati slobodna za siguran saobraćaj u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponovati samo na vanjskoj strani krivine ceste.

Upravitelj cesta ili nadležni inspektor za ceste izdat će nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti deponovani suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 72.

Ako se vozilo na kolovozu ceste popriječi ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon u zimskim uvjetima odvijanja saobraćaja ili ako sa vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti sa kolovoza. Ako to ne učini, upravitelj ceste izdat će nalog izvođaču radova koji održava cestu da uklanjanje vozila odnosno tereta izvrši za račun vlasnika odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru vozač je dužan, ako mu je to moguće, odmah ukloniti sa ceste. Ako to ne učini, upravitelj ceste će dati nalog službi „Pomoć-informacije“ na cestama da se uklanjanje vozila izvrši u skladu sa ugovorom o vršenju službe „Pomoć – informacije“, na cestama na teret vlasnika odnosno korisnika vozila.

Član 73.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj uopće ne može odvijati saobraćaj ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi saobraćaj pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja saobraćaja, ili ako drugi razlozi sigurnosti saobraćaja to zahtijevaju, Ministarstvo, na prijedlog upravitelja ceste za autoceste, brze i magistralne, nadležno kantonalno ministarstvo za regionalne ceste, a nadležni općinski odnosno gradski organ za lokalne ceste može zabraniti ili ograničiti saobraćaj na toj cesti za pojedine vrste vozila na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njenim dijelovima.

Opća zabrana ili ograničenje saobraćaja na cesti može biti samo privremeno, a zabrana ili ograničenje saobraćaja za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno. Zabrana ili ograničenje saobraćaja mora se pravovremeno objaviti putem sredstava javnog informiranja, ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim saobraćajnim znakovima na cesti.

Za radove redovnog održavanja nije potrebno izdavati saglasnost o posebnom režimu odvijanja saobraćaja.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje saobraćaja radi izvođenja radova na javnoj cesti, izvođač radova je dužan dostaviti organu iz stava 1. ovog člana, tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja saobraćaja na tom cestovnom pravcu.

Član 74.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima odvijanja saobraćaja na cestama primjenjuju se na ceste u gradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekt o gradnji ceste.

Član 75.

Upravitelj ceste dužan je pravovremeno obavijestiti nadležno ministarstvo unuutrašnjih poslova o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utiču na prohodnost cesta i sigurnost saobraćaja, kao i o poduzetim mjerama za nesmetano odvijanje saobraćaja.

Član 76.

Saobraćajna signalizacija i oprema, te turistička signalizacija postavljaju se na javnoj cesti na osnovu saobraćajnog projekta.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a nemaju saobraćajni projekt, važeće je postojeće stanje saobraćajne signalizacije i opreme do izrade saobraćajnog projekta.

Za ceste iz stava 2. ovog člana upravitelj cesta dužan je izraditi saobraćajni projekt ceste u roku od najviše tri godine od dana donošenja ovog Zakona.

Upravitelj ceste uz saglasnost ministra za autoceste, brze ceste i magistralne ceste, odnosno nadležna kantonalna ustanova uz saglasnost nadležnog kantonalnog ministra za regionalne i lokalne ceste, ovlašteni su izmijeniti saobraćajni projekt iz stava 1. ovog člana, odnosno postojeće stanje iz stava 2. ovog člana.

Član 77.

Za svaki zahvat na javnoj cesti, pri izvođenju radova održavanja ili drugih radova pod saobraćajem moraju se postaviti odgovarajući privremeni saobraćajni znakovi, odnosno provesti tehnička regulacija saobraćaja na način da se garantira sigurnost saobraćaja i izvođača radova uz najmanje ometanje saobraćajnih tokova.

Tehničkom regulacijom iz stava 1. ovog člana mora se osigurati pravovremena uočljivost zapreka i drugih barijera na javnoj cesti danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih narančastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih pomagala.

Radovi na javnim cestama, naročito na kolovozima, osim neodložnih radova na otklanjanju nedostataka koji neposredno ugrožavaju sigurnost saobraćaja moraju se, po pravilu, planirati i izvoditi u danima kada je saobraćajni tok slabijeg intenziteta, a izričito ne u dane vikenda, praznika i pojačanog saobraćaja zbog turističkih putovanja.

Odmah po završetku radova na javnoj cesti sva privremena saobraćajna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istovremeno postavljena trajna saobraćajna i ostala signalizacija i oprema u skladu sa saobraćajnim projektom.

Odobrenje za izmjenu režima saobraćaja izdaje nadležno ministarstvo u skladu sa privremenim saobraćajnim projektom.

Član 78.

Na autocesti i brzjoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste nije dopušteno postavljanje reklama.

Na autocesti i brzjoj cesti i zaštitnom pojasu autoceste i brze ceste dopušteno je pružanje usluga u skladu sa saglasnošću upravitelja.

Na ostalim javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklama na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost saobraćaja.

Mjesta na javnoj cesti iz stava 3. ovog člana na kojima nije dopušteno postavljanje reklame pravilnikom će propisati ministar.

Pravilnikom iz prethodnog stava ovog člana ministar će propisati na kojim mjestima, pod kojim uvjetima i uz koliku naknadu se mogu postavljati reklame uz magistralne, regionalne i lokalne ceste.

Posebним pravilnikom ministar će propisati uvjete i visinu naknade za korištenje cestovnog zemljišta za pružanje usluga i obavljanja pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste.

Član 79.

Upravitelji cesta za ceste kojima upravljaju dužni su voditi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na njima.

Član 80.

Ovim zakonom daju se javna ovlaštenja upraviteljima cesta.

Upravitelji cesta u okviru vršenja javnih ovlaštenja pokreću upravni postupak po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke i donose rješenja kada izdaju:

- odobrenje za vanredni prijevoz iz člana 54. ovog Zakona,
- odobrenje za prekomjernu upotrebu javne ceste iz člana 57. ovog Zakona,
- odobrenje za izgradnju objekata i instalacija iz člana 58. ovog Zakona,
- odobrenje za izgradnju priključka, odnosno prilaza na javnu cestu iz člana 60. ovog Zakona,
- odobrenje za izgradnju autobusnih stajališta iz člana 63. ovog Zakona,
- odobrenje za poprečno postavljanje instalacija iz člana 70. ovog Zakona,
- nalog za obustavu vršenja bespravnih radnji i otklanjanje smetnji na cesti i u zaštitnom pojasu iz čl. 62., 65., 67. i 71. ovog Zakona,
- odobrenje za postavljanje reklama iz člana 78. ovog Zakona,
- rješenje o povratu dijela uplaćenih sredstava za registraciju vozila iz člana 99. ovog Zakona.

Protiv upravnih akata iz stava 2. ovog člana za autoceste, brze ceste i magistralne ceste može se podnijeti žalba Ministarstvu, za regionalne ceste nadležnom kantonalnom ministarstvu, a za lokalne ceste nadležnom općinskom organu u skladu sa zakonom.

Član 81.

U okviru osiguranih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, u skladu sa usvojenim godišnjem planom i programom održavanja i zaštite cesta upravitelji su dužni osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojim upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje saobraćaja na tim cestama za učesnike u saobraćaju koji poštuju saobraćajne propise, saobraćajnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje na cestama i okolišu.

Upravitelji cesta i preduzeća koja održavaju ceste ugovorom regulišu uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i druga pitanja vezana uz njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnog stava, između ostalog, sadrži:

vrstu radova koji su predmet ugovora;

vrijeme na koje je ugovor zaključen;

ugovorenu vrijednost radova;

premjer i predračun radova;

način i postupak izrade i donošenja planova i programa;

uvjete i način izvođenja radova;

tehnički nadzor u izvođenju radova;

način obračuna, rokove plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova;

odgovornost za štete i druge odgovornosti;

način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Preduzeće za ceste kojem se ugovorom iz stava 2. ovog člana povjeri obavljanje poslova održavanja i zaštite autocesta, brzih cesta, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta odgovorno je za kvalitetno, stručno i pravovremeno izvršenje tih poslova, u skladu sa Pravilnikom iz člana 47. ovog Zakona.

VI. KONCESIJE

Član 82.

Koncesijom se stiče pravo građenja i upravljanja autocestom, brzom cestom i pojedinim cestovnim objektima na magistralnoj cesti (most, tunel i dr.) koje uključuje pravo privrednog korištenja autoceste, brze ceste ili objekta na magistralnoj cesti, te pravo rekonstrukcije i održavanja autoceste, brze ceste i cestovnog objekta na magistralnoj cesti tokom koncesijskog perioda i pravo korištenja cestovnog zemljišta uz te ceste i objekte radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga snabdjevanja gorivom, servisnih usluga i sl.

Član 83.

Odluka o davanju koncesije donosi se na osnovu provedenog javnog konkursa.

Konkurs iz stava 1. ovog člana priprema i provodi Ministarstvo.

Davalac koncesije konkursom utvrđuje uvjete, pogodnosti i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

Postupak provođenja konkursa vrši se u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 40/02 i 61/08) i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Stručne poslove u vezi sa pripremom konkursa i odluke o davanju koncesije za autoceste, brze ceste i pojedine objekte na magistralnim cestama obavljaju Autoceste FBiH, odnosno Ceste FBiH.

Član 84.

Odluku o davanju koncesije za autocestu, brzu cestu, odnosno pojedini objekt na magistralnoj cesti donosi nadležna vlada na prijedlog Ministarstva, koju mora potvrditi Parlament.

Član 85.

Odlukom o davanju koncesije određuje se naročito:

predmet, odnosno sadržaj koncesije,

podnosilac ponude i njegova sposobnost ostvarivanja koncesije,
vrijeme trajanja koncesije,
mjerila za utvrđivanje visine putarine,
mjerila i visina naknade za koncesiju,
pogodnosti ponude glede sredstava, opreme i zaposlenja,
mjere očuvanja i zaštite okoliša,
osnove finansiranja,
način i razlozi prestanka koncesije.

Član 86.

Na osnovu odluke iz člana 83. ovog Zakona ugovor o koncesiji sa podnosiocem ponude potpisuje ministar.

Ugovorom o koncesiji obavezno se utvrđuju: bliže namjene za koje se daje koncesija, posebni uvjeti kojima tokom korištenja koncesije mora udovoljavati korisnik koncesije, visina naknade za koncesiju, uvjeti i način plaćanja naknade, jamstva korisnika koncesije, druga prava, obaveze i odgovornost korisnika i davalaca koncesije, način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje, postupak i uvjeti preuzimanja autoceste, odnosno pojedinog objekta na magistralnim cestama nakon isteka koncesije, kao i o iznosima uplaćenih naknada za koncesiju.

Član 87.

Odluke o davanju koncesije iz člana 83. ovog Zakona i ugovori o koncesiji iz člana 87. ovog Zakona upisuju se u poseban upisnik koji vodi Ministarstvo.

Način vođenja upisnika i obrazac upisnika propisuje ministar.

Član 99.

Pravno lice koje vrši međunarodni prijevoz lica ili stvari i koje obavlja radove u inozemstvu, ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz člana 88. tačka 1. ovog Zakona za svoje vozilo koje koristi u saobraćaju u inozemstvu duže od tri mjeseca tokom godine prilikom sljedeće registracije vozila.

Pravno i fizičko lice ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz člana 88. tačka 1. ovog Zakona za svoje vozilo koje je u toku važenja registracije najmanje tri mjeseca prije isteka registracije odjavilo zbog oštećenja ili rashodovanosti.

Uputstvo za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana donosi ministar.

Član 100.

Služba „Pomoć-informacije“ predstavlja pružanje tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim cestama, uklanjanje sa javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti cesta i pružanje druge pomoći.

Služba „Pomoć-informacije“ na cestama do donošenja posebnog propisa u nadležnosti je Cesta FBiH koje će provesti zakonsku proceduru i na osnovu javnog oglašavanja zaključiti ugovore o vršenju

službe sa automoto klubovima koji su adekvatno organizirani, tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uvjete za vršenje ove službe.

Do donošenja posebnog propisa iz prethodnog stava finansijska sredstva iz naknade iz člana 88. tačka 5. pripadaju Cestama FBiH i mogu se utrošiti samo u vršenju ove službe i njenoj implementaciji.

Ceste FBiH i Ministarstvo osigurat će kontrolu poslovanja praćenjem rada automoto klubova.

Plan, program i izvještaj o realizaciji plana i programa, Ceste FBiH dužne su polugodišnje dostavljati Ministarstvu koje će godišnje dostavljati Vladi na saglasnost.

Vlada će na prijedlog Ministarstva donijeti odluku kojom će se odrediti visina posebne naknade za službu „Pomoć-informacije“ na cestama koja će se naplaćivati prilikom registracije cestovnih, motornih i priključnih vozila i druga pitanja vezana uz rad ove službe.

VIII. UPRAVNI NADZOR

Član 101.

Ministarstvo vrši upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega u pitanjima koja su ovim Zakonom stavljena u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Nadležno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega koji su ovim Zakonom stavljani u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Član 102.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovog Zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove za autoceste, brze i magistralne ceste, odnosno nadležna kantonalna uprava za inspekcijske poslove za regionalne i lokalne ceste.

Ako počinitelj prekršaja u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostepenom postupku, inspektor donosi zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih lica, odnosno drugog izvođača na trošak počinioca sa predloženim načinom izvršenja.

Upravitelj ceste ili nadležna uprava ili služba za inspekcijske poslove osigurat će materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od počinioca direktno ili putem nadležnog organa ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Organi unutarnjih poslova dužni su organu nadležnom za provođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

Član 103.

Inspektori iz člana 102. ovog Zakona vršeći inspekcijski nadzor javnih cesta osim prava i dužnosti koje imaju po posebnom zakonu imaju i sljedeća prava i dužnosti:

A) pregledati:

1. stanje cesta,
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,

3. ispunjavanje uvjeta za obavljanje redovnih radova održavanja na javnoj cesti datoj u koncesiji,
4. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
5. tehničku dokumentaciju u vezi sa radovima iz tač. 2. i 3. ovog člana (dozvole, saglasnosti, projekti, standardi),
6. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim cestama,
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta,
8. provođenje mjera za osiguranje javnih cesta i saobraćaja na njima,
9. provođenje propisanih uvjeta za obavljanje zahvata u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta;

B) vršeći inspekcijski nadzor inspektor ima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale, dokumentaciju preduzeća i upravnih organizacija koje upravljaju javnim cestama, kao i izvođača na gradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta,
- saslušati stranke i svjedoke primjenom pravila upravnog postupka,
- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet lica koja učestvuju u saobraćaju,
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su u skladu sa namjenom inspekcijskog nadzora,
- dobiti lične podatke o pravnim i fizičkim licima, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu ceste, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u vezi sa kršenjem ovog Zakona i propisa za njegovo izvršavanje;

C) narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovog Zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka,
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost saobraćaja na njima,
3. privremenu zabranu odvijanja saobraćaja na javnim cestama ili njihovom dijelu, ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati saobraćaj, te narediti da se odmah poduzmu mjere za osiguranje saobraćaja,
4. obustavu saobraćaja cestovnim motornim vozilima koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji saobraćaju mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njenom dijelu i kada je njihov saobraćaj na cesti u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima,
5. isključenje cestovnog motornog vozila iz saobraćaja na javnoj cesti kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz člana 56. ovog Zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za vanredni prijevoz,
6. privremenu zabranu saobraćaja na novoizgrađenoj i rekonstruiranoj cesti, njenom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da sa gledišta sigurnosti saobraćaja ne ispunjava tehničke uvjete,

7. rušenje građevine ili njenih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez odobrenja ili saglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja, odnosno saglasnosti nadležnog federalnog i kantonalnog organa,

8. rušenje reklamnih znakova u cestovnom i zaštitnom pojasu postavljenih bez odobrenja ili suprotno uvjetima nadležnog federalnog i kantonalnog organa,

9. zabranu upotrebe priključnih putova koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovog Zakona, odnosno koji ne izmiruju prispjele obaveze prema upraviteljima cesta u skladu sa izdatim rješenjima,

10. u nužnim slučajevima, kada bi bila ugrožena sigurnost saobraćaja na javnoj cesti ili bi mogla nastati šteta na njoj, odrediti privremene mjere kako bi se otklonila opasnost ili spriječila šteta,

11. da se u polju preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzrokovane kršenjem propisanih mjera za osiguranje preglednosti javne ceste,

12. da ovlašteni inspektori poduzmu i druge mjere u skladu sa Zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu Zakona.

D) U predmetima iz stava 1. tačka C alineja 9. ovog člana, kada je zbog neposredne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti saobraćaja na njoj ugrožena sigurnost učesnika u saobraćaju, inspektor može, po skraćenom postupku, bez saslušanja stranaka donijeti rješenje.

U slučaju iz prethodnog stava žalba na rješenje ne odlaže izvršenje.

U nužnim slučajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

E) Inspektori su dužni, bez odlaganja, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, ako u vršenju inspekcije utvrde da je počinjen prekršaj iz ovog Zakona.

Član 104.

Pravna i fizička lica kod kojih se vrši inspeksijski nadzor dužna su omogućiti rad inspektorima, pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za vršenje inspeksijskog nadzora u smislu ovog Zakona.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 105.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeni za prekršaj Autoceste FBiH, Ceste FBiH i nadležna kantonalna ustanova za ceste, investitor ili preduzeće za ceste, ili općinski organ, ili drugo pravno lice ako:

1. ima nepotpunu tehničku dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju ceste i ako ne predvidi mjesta za objekte koji služe tim cestama (član 27.);
2. izmješteni dio ceste ne izgradi sa elementima koji odgovaraju kategoriji postojeće ceste (član 31.);
3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na cesti pravovremeno ne obavijesti imaoce instalacija o otpočinjanju radova na cesti (član 33.);

4. ne pristupi kontroli osovinskog pritiska ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila iz člana 54. stav 8. ovog Zakona;
5. ne plati naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste iz člana 57. Zakona;
6. u cestovnom i zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata suprotno odredbama čl. 58. i 59. ovog Zakona;
7. ne plati naknadu za korištenje cestovnog zemljišta iz člana 61. ovog Zakona;
8. ne izradi saobraćajni projekt za ceste za koje nema saobraćajnog projekta u roku iz člana 76. stav 3. ovog Zakona;
9. ne obavlja poslove javnog ovlaštenja u skladu sa odredbama člana 80. ovog Zakona;
10. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (član 65.);
11. ne vodi evidenciju javnih cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme ceste (član 79.);
12. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaključi ugovor o održavanju cesta u skladu sa odredbama člana 81. ovog Zakona;
13. uvede plaćanje naknade za upotrebu cesta suprotno odredbama čl. 88., 89., 90. i 91. ovog Zakona;
14. inspektoru za ceste ne omogući vršenje inspekcije i ne pruži mu pomoć pri vršenju inspekcije iz člana 104. ovog Zakona;
15. ne izvrši ili ne izvrši u roku rješenje - nalog inspektora za ceste iz člana 103. tačka C, alineja od 1. do 12.

Za prekršaj iz prethodnog stava novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno i odgovorno lice u Autocestama FBiH, Cestama FBiH i javnoj kantonalnoj ustanovi za ceste, odnosno investitor ili preduzeće za ceste drugog pravnog lica, kao i odgovorno lice u općini koje izda odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona.

Član 106.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj preduzeće za održavanje cesta ili drugo pravno lice, ako:

1. izvodi radove na održavanju cesta suprotno odredbama člana 43. ovog Zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju cesta prema Pravilniku iz člana 47. ovog Zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta, prema ugovoru iz člana 81. ovog Zakona;
4. u saobraćaju na cestama koristi vozilo suprotno odredbi člana 52. ovog Zakona;
5. na cesti vrši vanredni prijevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uvjetima izdatim u rješenju o odobrenju, ili izvrši utovar na vozila suprotno dozvoljenim uvjetima za pojedine vrste vozila kako je navedeno u članu 54. stav 8. ovog Zakona.;

6. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku stanicu, prostor za parkiranje vozila, odmorišta i prateće objekte bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdatim u saglasnosti iz člana 59. ovog Zakona;
7. priključak na magistralnu i regionalnu cestu izgradi bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdatim u odobrenju iz čl. 60. i 61. ovog Zakona;
8. objekt ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa iz člana 66. ovog Zakona;
9. na cesti vrši neku od radnji iz člana 67. ovog Zakona;
10. onemogućiti odvodnjavanje vode sa cestovnog pojasa i pristup preduzeću koje održava ceste do odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode do recipijenta iz člana 69. ovog Zakona.
11. na cesti izvodi radove bez odobrenja ili suprotno uvjetima propisanim odobrenjem u članu 70. ovog Zakona;
12. građevinski materijal i druge predmete deponira na cesti suprotno odredbama člana 71. ovog Zakona;
13. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni sa kolovoza ceste iz člana 72. stav 1. ovog Zakona i ako sa kolovoza ceste odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz člana 72. stav 2. ovog Zakona;
14. pri izvođenju radova održavanja, sanacije i rekonstrukcije i drugih radova na javnoj cesti ne postavi odgovarajuću privremenu saobraćajnu signalizaciju ili privremenu saobraćajnu signalizaciju ne ukloni po završetku radova iz člana 77. ovog Zakona;
15. na autocesti ili drugoj javnoj cesti postavlja reklamne znakove suprotno odredbama čl. 65. i 78. ovog Zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stava novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM bit će kažnjeno i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 107.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen i građanin odnosno fizičko lice za prekršaj iz čl. 105. i 106. ovog Zakona koji se odnosi na fizička lica.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona Vlada će donijeti odgovarajuće odluke za osnivanje i početak rada Autocesta FBiH, odnosno usklađivanje odluka i akata za organiziranje JP Direkcija cesta FBiH koja će nastaviti rad kao Ceste FBiH.

Vlada će obaviti i sve ostale potrebne radnje za osnivanje, odnosno usklađivanje i upis u sudski registar Autocesta FBiH i Cesta FBiH.

Postupak izbora nadzornih odbora u skladu sa ovim Zakonu provest će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Kantonalne vlade će u istom roku donijeti odgovarajuće odluke i poduzeti potrebne radnje za organiziranje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za ceste.

Član 109.

Ukoliko ovim Zakonom nije drugačije regulirano, na Autoceste FBiH i Ceste FBiH primjenjivat će se Zakon o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/99 i 45/00) i Zakon o javnim preduzećima («Službene novine Federacije BiH“, br. 5/05), a na javne kantonalne ustanove za ceste odgovarajući propisi o javnim fondovima.

Član 110.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona ministar je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o vrsti i sadržaju projekata za građenje i rekonstrukciju javnih cesta (član 29.);
- Pravilnik o održavanju javnih cesta (član 47. stav 1.);
- Pravilnik o licenciranju za poslove redovnog održavanja cesta (član 50. stav 2.);
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za vršenje vanrednog prijevoza (član 54. stav 8.);
- Pravilnik za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javnih cesta (član 57. stav 2.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektovanje i izgradnju priključaka i prilaza na javne ceste (član 61. stav 3.);
- Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta (člana 61. stav 6.);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i upotrebu autobusnih stajališta (član 63. stav 2.);
- Pravilnik o postavljanju reklamnih znakova na cestama (član 78. stav 4.);
- Pravilnik o uvjetima i naknadama za korištenje cestovnog zemljišta za postavljanje reklama i obavljanje pratećih djelatnosti korisnicima uz autoceste i brze ceste (član 78. stav 6.);
- Postupak provođenja konkursa za koncesiju (član 83. stav 4.);
- Način vođenja upisnika i obrazaca upisnika za koncesiju (člana 87. stav 2.);
- Pravilnik o sistemu naplate cestarine na autocestama i objektima sa naplatom u Federaciji BiH (član 88. tačka 3.);
- Uputstvo o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (član 99. stav 3.);

Odluku o visini posebne naknade za službu „Pomoć – informacije“ na cesti (član 100. stav 6.).

Visinu naknada koje proizlaze iz podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana utvrđivat će Vlada svojim uredbama.

Član 111.

Oblast službe „Pomoć – informacije“, iz člana 100. ovog Zakona regulirat će se posebnim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 112.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na teritoriji Federacije prestaje važiti Zakon o cestama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/02 i 18/02) i Uredba o privremenom načinu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja finansijskog rezultata u finansijskim izvještajima JP Direkcije cesta FBiH d.o.o. Sarajevo („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/08).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Uredba o autocestama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 9/07).

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, kantoni su dužni uskladiti svoje zakone, kojima je regulirana oblast cesta, sa ovim Zakonom.

Stupanjem na snagu ovog Zakona sporazumi i ugovori koje su upravitelji cesta zaključili za poslove redovnog održavanja ostaju na snazi do isteka ugovorenog roka.

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 110. ovog Zakona primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona iz stava 1. ovog člana.

Predmeti koji su u postupku rješavanja prije stupanja na snagu ovog Zakona rješavat će se u skladu sa Zakonom o cestama Federacije BiH.

Član 113.

U roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar Autoceste FBiH preuzet će zaposlene, dokumentaciju, predmete, akte i drugo od Direkcije cesta F BiH.

Član 114.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

VII. FINANSIRANJE JAVNIH CESTA

Član 88.

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

A – iz javnih prihoda:

godišnjim naknadama za upotrebu cesta koje se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;

naknadama za autoceste i ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata;

posebnim naknadama za upotrebu autocesta, brzih cesta i određenih cesta i objekata sa naplatom na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.) po posebnom pravilniku;

naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;

posebnim naknadama za službu „Pomoć-informacije“ na cestama;

naknadama za ceste koje se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih cesta (vanredni prijevoz);

naknadama za ceste koje se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;

naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;

ostale naknade po posebnim propisima;

B – kreditima;

C – donacijama/grantovima:

iz sredstava federalnog budžeta, budžeta kantona, te budžeta grada i općine,

sredstvima federalnog budžeta prikupljenim od naknada za korištenje cesta i objekata na osnovu dobijene koncesije i sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti,

donacijama drugih donatora.

Član 89.

Visinu naknade, obaveze korisnika cesta i namjenu sredstava iz člana 88. tač. 1., 3. i 4. ovog Zakona utvrđuje Vlada.

Visinu naknade i obaveze iz člana 88. tač. 5., 6., 7. i 8. ovog Zakona utvrđuje Ministarstvo.

Obavezu uplate naknada iz člana 88. tačka 8. ovog Zakona korisnik će plaćati na osnovu godišnjeg rješenja koje izdaje upravitelj ceste u skladu sa članom 78. ovog Zakona.

Član 90.

Naknadu iz člana 88. tačka 2. ovog Zakona obračunavaju i plaćaju pravna lica koja se bave prometom nafte i naftnih derivata u Federaciji u skladu sa Zakonom o akcizama („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09).

Član 91.

Posebna naknada iz tačke 3. člana 88. ovog Zakona može se uvesti za upotrebu:

1. autoceste, brze ceste ili pojedinih objekata na javnoj cesti, ako na istom pravcu postoji alternativna javna cesta sa savremenim kolovozom;
2. mosta, vijadukta ili tunela sagrađenog zbog skraćivanja trase postojeće javne ceste, ako je omogućen javni saobraćaj na postojećoj dužoj trasi te javne ceste;
3. mosta sagrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke ili kanjona.

Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdana dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagača.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su plaćati pravna i fizička lica.

Član 92.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka C-1. osiguravaju se u federalnom budžetu, odnosno budžetu kantona, grada i općine u skladu sa materijalnim mogućnostima za svaku godinu pojedinačno.

Član 93.

Finansijska sredstva iz člana 88. tač. 1. i 2. koja se ne odnose na finansiranje autocesta i brzih cesta 40% pripadaju Cestama FBiH, nadležnim kantonalnim ustanovama za ceste 35%, a 25% općinskim organima za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Visina finansijskih sredstva iz člana 88. tačka 2. namijenjenih za finansiranje autocesta i brzih cesta utvrđuje se posebnom odlukom Vjeća ministara BiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 3. pripadaju upravitelju autoceste, brze ceste, odnosno ceste ili objekta sa naplatom.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 4. pripadaju Cestama FBiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. tačka 5. namijenjena su službi „Pomoć-informacije“ na cestama.

Finansijska sredstva iz člana 88. tač. od 6. do 9. pripadaju Autocestama FBiH u dijelu koji se odnosi na autoceste i brze ceste, Cestama FBiH u dijelu koji se odnosi na magistralne ceste, nadležnom kantonalnoj ustanovi za regionalne ceste, a nadležnom općinskom odnosno gradskom organu u dijelu koji se odnosi na lokalne ceste i ulice u gradovima.

Ukupna prikupljena finansijska sredstva iz člana 88. Federacija BiH koristi za finansiranje potreba na javnim cestama, u skladu sa Strategijom razvoja i održavanja javnih cesta (član 22. ovog Zakona), Srednjoročnim programom održavanja i zaštite, kao i programom rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (član 24. ovog Zakona), te godišnjim planom i programom održavanja i zaštite, kao i Planom i programom rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta (član 25. ovog Zakona), vraćanje kredita, te za dokapitalizaciju i proširenje materijalne osnove rada upravitelja cesta.

Član 94.

Upravitelji javnih cesta obavljaju poslove od općeg interesa, ne posluju na komercijalnoj osnovi niti su osnovani radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavljaju na osnovu odobrenog plana i programa rada od osnivača.

Razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih cesta predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Finansijski rezultat se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta.

Poslovne knjige i druge evidencije upravitelja vode se u skladu sa Kontnim planom za privredna društva.

Član 95.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog Zakona, koja se odnose na autoceste uplaćuju se u potpunosti na račun Autocesta FBiH.

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog Zakona, koja se odnose na magistralne ceste uplaćuju se u potpunosti na račun Cesta FBiH .

Finansijska sredstva iz člana 88. ovog Zakona, koja se odnose na regionalne ceste uplaćuju se u potpunosti na račun javnih kantonalnih ustanova za ceste, a na račun grada ili općine za lokalne ceste i ulice u gradovima.

Član 96.

Naknade iz člana 88. ovog Zakona jesu raspoloživa finansijska sredstva koja će upravitelji namjenski koristiti za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, za rad i funkcioniranje upravitelja, te za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlaštenja, u skladu sa odobrenim planom i programom poslovanja od osnivača.

Član 97.

Ulaganja u smislu člana 26. i člana 41. stav 4. ovog Zakona jesu investiciona ulaganja iz kojih proizlazi nova cestovna infrastruktura i cestovna infrastruktura produženog vijeka trajanja.

Tekući troškovi poslovanja obuhvaćaju ulaganja u smislu člana 41. stav 3. ovog Zakona i opće troškove za proširenje materijalne osnove rada upravitelja.

Član 98.

Naknada iz tačke 1. člana 88. ovog Zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga BiH;
 2. vozila organa unutrašnjih poslova;
 3. vozila službe „Pomoć-informacije“ na cestama;
 4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobađanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
 5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;
 6. putničke automobile invalidnih lica sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
 7. vozila civilne zaštite;
- sanitetska vozila.